

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
RAJABHAT UNIVERSITY

วารสารวิจัย ราชภัฏเชียงใหม่

ประจำปีที่ 15 ฉบับที่ 1 ตุลาคม 2556-มีนาคม 2557

ISSN 1513-8410

CMRU

วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่

RAJABHAT CHIANGMAI RESEARCH JOURNAL

ประจำปี ที่ 15 ฉบับที่ 1 ตุลาคม 2556-มีนาคม 2557

ISSN 1513-8410

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ ธรรมไชย

อาจารย์ ดร.บังอร ฉัตรรุ่งเรือง

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

บรรณาธิการ

อาจารย์ ดร.ทัตพร คุณประดิษฐ์

รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

ผู้ทรงคุณวุฒิ

รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล มีคุณ

รองศาสตราจารย์ไพบุลย์ ศรีชัยสวัสดิ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดนุตา จามจุรี

รองศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ ภู่วิภาดารวรรณ

รองศาสตราจารย์ธนกร ช้างน้อย

รองศาสตราจารย์ ดร.ยุวดี พิรพรพิศาล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิตชล ผลารักษ์

รองศาสตราจารย์ ดร.วิบูลย์ รัตนปนนท์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ เขียนงาม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา เจริญ

รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณวดี ม้าลำพอง

รองศาสตราจารย์สนธิ สัตโยภาส

อาจารย์ ดร.ศุภกฤษ เมธิ์โคกพงษ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พวงพยอม ชิตทอง

อาจารย์ ดร.จุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์

รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แยมกลีกร

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยบูรพา

กองบรรณาธิการ

รองศาสตราจารย์ ดร.ยุวดี พิรพรพิศาล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชิตชล ผลารักษ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พหล ศักดิ์คะทัศน์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษบา สิทธิการ

ดร.นายแพทย์ ชูสิน สีสพัทธ์กุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณณี สันติกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลณัฐ พลวัน

อาจารย์ ว่าที่ร้อยเอก ดร.ขจร ตรีโสภณการ

นางณัฐธยาน์ บันเทา

นางสาวธาวินี อ่อนเป็ง

นางสาวศรัณญา ไชยวงศ์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

โรงพยาบาลสารภี

Hong Kong Polytech University

รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา

นักวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา

นักวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา

นักวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

อาคารราชภัฏเฉลิมพระเกียรติ ชั้น 14 เลขที่ 202 ถนนโชตนา ตำบลช้างเผือก อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300

โทรศัพท์/โทรสาร 0-5388-5950

คำนำ

FOREWORD

วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่ เป็นวารสารที่จัดทำขึ้นเพื่อรองรับงานวิชาการเพื่อสังคม โดยรับตีพิมพ์บทความที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือท้องถิ่น ทั้งทางด้านสังคมศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์ และด้านการศึกษา ที่สามารถแสดงให้เห็นที่ประจักษ์ว่าสามารถแก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคม ชุมชน และท้องถิ่น อีกทั้งยังก่อให้เกิดประโยชน์หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงสังคมในทางที่ดีขึ้น รวมถึงแนวทางการสร้างความตระหนักและการรับรู้ในปัญหาและแนวทางแก้ไขของชุมชน

บทความในวารสารฉบับนี้ ยังคงยึดหลักการในข้างต้นที่เน้นงานวิจัยเพื่อใช้แก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นเป็นหลัก โดยมีบทความจากคณาจารย์ นักศึกษา และผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่างๆ ทั้งทางด้านการศึกษา เช่น การพัฒนาโรงเรียนบนพื้นที่สูง ด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น ระบบจัดการองค์ความรู้ดนตรีพื้นบ้านม้งคละ ด้านสิ่งแวดล้อม เช่น การใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำและคุณภาพชีวิตริมฝั่งน้ำ ด้านการบริหารจัดการ เช่น ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพผลองค์การ และด้านสุขภาพของคนในชุมชน เช่น การป้องกันโรคพยาธิไส้หม่า เป็นต้น ซึ่งบทความดังกล่าวยังได้รับการพิจารณาและการรับรองจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

กองบรรณาธิการขอขอบคุณนักวิจัยเจ้าของบทความทุกท่านที่ได้ส่งบทความเข้ามารับการตีพิมพ์ในวารสาร และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า บทความในวารสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสังคมและท้องถิ่นตามที่ได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้ อีกทั้งจะเป็นประโยชน์ในทางวิชาการของประเทศไทยต่อไป

บรรณาธิการ
วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่

การป้องกันโรคพยาธิไส้เ็นของนักเรียนระดับประถมศึกษาแบบมีส่วนร่วม
ของผู้ปกครอง ในตำบลหมอกจำแป๋ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน
โดย อัญชลี กีฬาแปง

5

15

การพัฒนารูปแบบการจัดการกีฬาและการออกกำลังกาย
โดยองค์การบริหารส่วนตำบลสำหรับผู้สูงอายุ ในเขตภาคเหนือตอนบน
โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิชัยณรงค์ กองแก้ว

สภาพปัญหาและการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงที่มีความขาดแคลน:
กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านอุ่มละเหือ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
โดย พิระยุทธ์ สุขสมบูรณ์

27

37

การพัฒนารูปแบบการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมใน
สถาบันอุดมศึกษา: การศึกษาบทบาทของหน่วยงานที่สนับสนุนการจัดการศึกษา
สำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกตุ อุทธโยธา

การใช้ประโยชน์แม่น้ำและคุณภาพชีวิต
ของประชาชนริมฝั่งแม่น้ำลี้ จังหวัดลำพูน
โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สามารถ ใจเตี้ย และคณะ

51

59

การพัฒนาระบบจัดการองค์ความรู้ดนตรีพื้นบ้านมังคละในพื้นที่
ภาคเหนือตอนล่าง เพื่อการส่งเสริมและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทย
โดยใช้ออนไลน์และวิกิพีเดียเชิงความหมาย
โดย ปราโมทย์ สิทธิจักร และวิไลวรรณ แสสนชนะ

รูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
โดย ศิริสุข นาคะเสนีย์

73

85

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพองค์การของมหาวิทยาลัยราชภัฏ
โดย รองศาสตราจารย์พิทยาภรณ์ มานะจุติ

97

บทบาทเชิงจริยธรรมของนักหนังสือพิมพ์
ในการรายงานข่าวสารหน้าหนึ่งในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย
โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัฒน์ ภูวทิศ

109

ความทุกข์ทางใจในบริบทพุทธธรรม
โดย ตะวัน วาทกิจ

123

รูปแบบและกระบวนการบริหารองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการ
โดย ปกรณ์ มหากันธา

137

การศึกษาการพยากรณ์กับการให้คำปรึกษาเชิงพุทธ
เพื่อบำบัดความเครียดของผู้มารับบริการจากสมาคมโรคภาคเหนือ
โดย สาคร สังฆะณา

147

A STUDY OF NURSING TEAMWORK FOR CRITICALLY ILL PATIENTS :
A CASE STUDY OF NEUROSURGERY AND TRAUMATIC WARD,
GOVERNMENT HOSPITAL IN BANGKOK

Assistant Professor Dr.Warakorn Suprirakorn
Police Lieutenant Colonel Dr.Kantita Sriipa

การพัฒนารูปแบบการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการที่เรียนร่วม
ในสถาบันอุดมศึกษา: การศึกษาบทบาทของหน่วยงานที่สนับสนุนการจัด
การศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

THE DEVELOPMENT OF SUPPORTING SERVICES MODEL FOR STUDENT
WITH SPECIAL NEEDS IN HIGHER EDUCATION A STUDY OF MISSION OF
SUPPORTING ORGANIZATIONS IN SUPPORTING SERVICES FOR STUDENT
WITH SPECIAL NEEDS IN CHIANG MAI RAJABHAT UNIVERSITY

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกตุ อุทธโยธา

ประจำปีที่ 15 ฉบับที่ 1 ตุลาคม 2556-มีนาคม 2557

Chiangmai
Rajabhat
University

การพัฒนารูปแบบการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการที่เรียนร่วม ในสถาบันอุดมศึกษา: การศึกษาบทบาทของหน่วยงานที่สนับสนุนการจัด การศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

THE DEVELOPMENT OF SUPPORTING SERVICES MODEL FOR STUDENT WITH SPECIAL NEEDS
IN HIGHER EDUCATION A STUDY OF MISSION OF SUPPORTING ORGANIZATIONS IN SUPPORTING
SERVICES FOR STUDENT WITH SPECIAL NEEDS IN CHIANG MAI RAJABHAT UNIVERSITY

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกตุ อุทธโยธา*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนารูปแบบการบริการสนับสนุนของหน่วยงานที่สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย นักศึกษาพิการ จำนวน 6 คน อาจารย์ผู้สอนนักศึกษาพิการ จำนวน 3 คน ผู้บริหารหน่วยงานบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ จำนวน 4 คน และผู้บริหารมหาวิทยาลัย จำนวน 2 คน รวมทั้งสิ้น 16 คน ประเภทการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) การดำเนินการวิจัยแบ่งการวิจัยออกเป็น 4 ระยะดังนี้ ระยะที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Preparing Phase) ระยะที่ 2 ขั้นสำรวจ (Survey Phase) ระยะที่ 3 ขั้นวิเคราะห์และสังเคราะห์ (Analysis and Synthesis Phase) และระยะที่ 4 ขั้นการประเมินผล (Evaluation Phase)

ผลการวิจัย พบว่า ได้รูปแบบการบริการสนับสนุนของหน่วยงานที่สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วม คือ PACoS Model ที่ประกอบด้วย P: Policy-นโยบายในการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ A: Awareness-การสร้างความตระหนักรู้ด้านทัศนคติ และสิทธิขั้นพื้นฐานทางการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ Co: Co-operation-การประสานความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง S: Support-การให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ ซึ่ง PACoS Model เป็นรูปแบบที่ได้จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการเก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่าง นอกจากนี้ยังเป็นไปตามหลักการจัดการเรียนร่วม ได้แก่ สภาพปกติ (Normalization) สภาพแวดล้อมที่มีความจำกัดน้อยที่สุด (The Least Restrictive Environment: LRE) แนวคิดการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) และทฤษฎีของ Ecological Framework ของ Bronfenbrenner

คำสำคัญ: การพัฒนา, รูปแบบการบริการสนับสนุน, นักศึกษาพิการที่เรียนร่วม, สถาบันอุดมศึกษา, หน่วยงานสนับสนุน

* การศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ABSTRACT

This research aimed to develop a model to support the organization where support to education for students with disabilities who studying in Chiang Mai Rajabhat University. The samples consisted of 16 people who are personnel-related support services, education for students with disability. They were students with disability, teachers who teach students with disabilities, the representative of support services organization for students with disabilities, and university administrators. Type of research is Action research. The Process of research divided into four stages as follows: Phase 1 the Preparing Phase, Phase 2 the Survey Phase, Phase 3 the Analysis and Synthesis Phase and Phase 4 Evaluation Phase.

The results was PACoS Model which are P: Policy-policy as defined in education for students with disabilities, A: Awareness-awareness raising a positive attitude. Fundamental right to education for students with disabilities, Co: Co-operation-collaboration. Cooperation of the organization involved in supporting the education of students with disabilities, and S: Support-support to support the education for students with disabilities who are studying in Chiang Mai Rajabhat University. The reason is that this model is come from a theory of data analysis and the results obtained from the study of support services organizations, teachers who teach students with disabilities, and the needs of students with disabilities. It is also based on the principle of Normalization, The Least Restrictive Environment: LRE, the concept of EFA (Education for All), and the theory Ecological Framework of Bronfenbrenner.

Keywords: Development, Supporting Services Model, Student with Special Needs, Higher Education Institute, Supporting Organizations

บทนำ

ตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตราที่ 10 ได้กำหนดให้เด็กทุกคนเข้ารับการศึกษิตามสภาพความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยสถานศึกษาทั่วไปจะต้องรับเด็กทุกคนเข้าเรียนในรูปแบบการเรียนร่วมระหว่างเด็กปกติกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งนับว่าเป็นการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ และเป็นการจัดการศึกษาที่ก่อให้เกิดผลดีแก่เด็กทุกคนทำให้เด็กสามารถอยู่ในสังคม และดำรงชีวิตร่วมกันได้อย่างมีความสุข ซึ่งรูปแบบการเรียนร่วมนี้เป็นการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) และมีตัวแปรสำคัญ คือ ครูผู้สอน และการให้บริการสนับสนุน การที่ครูผู้สอนมีความรู้ด้านการศึกษาพิเศษจะช่วยให้ครูปฏิบัติการสอนได้อย่างเหมาะสม และการให้บริการสนับสนุนทางการศึกษาจะช่วยให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษประสบความสำเร็จในการศึกษา (คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545: 7) นอกจากนี้ ในพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551 ได้ระบุสิทธิทางการศึกษาสำหรับคนพิการคือ ให้ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา และผู้พิการสามารถเลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัด และความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น และในมาตรา 8 ได้กำหนดไว้ว่า ให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาในทุกสังกัด มีหน้าที่รับคนพิการเข้าศึกษาในสัดส่วนหรือจำนวนที่เหมาะสม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด สถานศึกษาใดปฏิเสธไม่รับคนพิการเข้าศึกษา ให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามกฎหมาย (ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 125 ตอนที่ 28 ก 5 กุมภาพันธ์ 2551)

ด้วยเหตุที่นักศึกษาพิการมีความต้องการทางการศึกษาและความช่วยเหลือแตกต่างจากนักศึกษาทั่วไป เนื่องจากสาเหตุความบกพร่องของร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งนักศึกษาเหล่านี้ไม่อาจได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่จากการจัดการศึกษา ดังนั้น การจัดการศึกษาให้นักศึกษาพิการในระดับอุดมศึกษาจึงต้องจัดให้เรียนร่วมกับนักศึกษาปกติร่วมกับจัดให้บริการสนับสนุนและช่วยเหลือที่เหมาะสมกับความต้องการและความสามารถของนักศึกษาพิการแต่ละคน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการประกันโอกาสทางการศึกษาให้สามารถพัฒนาตามศักยภาพของนักศึกษาพิการ จนสามารถเรียนรู้ ช่วยเหลือตนเอง และดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข ซึ่งเป็นแนวทางที่จะช่วยให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้กับนักศึกษาพิการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถบูรณาการทรัพยากรต่างๆ ในมหาวิทยาลัย เข้าสู่ระบบการดำเนินงานปกติ และให้บุคลากรผู้ที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนและกระบวนการได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพโดยการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาทั้งระบบ (Whole School Approach-WSA)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้ดำเนินงานด้านการศึกษาพิเศษ ตั้งแต่สังกัดกรมการฝึกหัดครู และสำนักงานสภาสถาบันราชภัฏ และในปี พ.ศ.2548 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดให้จัดการศึกษาสำหรับคนพิการโดยคำนึงถึงความเท่าเทียมและคุณภาพในการเข้ารับการศึกษ และให้การช่วยเหลือคนพิการให้ได้รับการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่นำร่องรับนักศึกษาพิการเข้ามาเรียนร่วมกับนักศึกษาปกติ โดยได้จัดตั้งศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการ (Disability and Human Development Centre-DHDC) ซึ่งมีฝ่ายงานที่ให้บริการสนับสนุนทางการศึกษา (Disability Support Services-DSS) ที่ช่วยให้นักศึกษาที่มีความพิการสามารถเข้าถึงระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยได้อย่างเท่าเทียมกับนักศึกษาทั่วไป เพื่อช่วยให้นักศึกษาพิการสามารถบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาได้ (ศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการ. ม.ป.ป.: 5-6) และได้ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาพิการ ได้แก่ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน สำนักงานอธิการบดี กองพัฒนานักศึกษา สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ และศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการ ซึ่งหน่วยงานเหล่านี้มีหน้าที่ในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ ให้เป็นการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน แต่การประสานความร่วมมือกับหน่วยงานสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการมีค่อนข้างน้อย จึงทำให้หน่วยงานเหล่านี้เข้าใจว่า การสนับสนุนและช่วยเหลือนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมเป็นหน้าที่โดยตรงของศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการ ดังนั้น หน่วยงานเหล่านี้จึงมอบภาระการจัดบริการสนับสนุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการให้แก่ศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการ ซึ่งการจัดการศึกษาและการสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมไม่สามารถจัดได้โดยหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเพียงลำพัง จึงทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการศึกษาของนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมตามมาหลายประการ เนื่องจากหน่วยงานที่รับผิดชอบการรับนักศึกษาไม่สามารถให้ข้อมูลที่ถูกต้องได้ หรือหน่วยงานไม่มีความเข้าใจในการให้บริการนักศึกษาพิการ ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนและทัศนคติที่เป็นเชิงลบต่อนักศึกษาพิการของอาจารย์ ปัญหาที่หน่วยงานที่ให้บริการนักศึกษาไม่มีความเข้าใจในการให้บริการเด็กพิการ ปัญหาบุคลากรไม่เพียงพอ และปัญหานักศึกษาพิการไม่เข้าใจขั้นตอนการให้บริการของหน่วยงานต่างๆ (ศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการ. 2555: 38-39) ดังนั้น การจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาที่พิการในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมีการประสานความร่วมมือกันอย่างเข้มแข็ง ในการจัดบริการสนับสนุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ เพื่อให้นักศึกษาพิการที่เรียนร่วมประสบความสำเร็จการศึกษาตามศักยภาพ

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนารูปแบบการบริการสนับสนุนที่เหมาะสมของหน่วยงานที่สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ โดยตั้งคำถามการวิจัยว่า รูปแบบการบริการสนับสนุนที่เหมาะสมของหน่วยงานที่สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่มีประสิทธิภาพ ควรมีรูปแบบอย่างไร และมีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อพัฒนารูปแบบการบริการสนับสนุนของหน่วยงานที่สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่มีประสิทธิภาพ

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีฐานปรัชญาความเชื่อใน Pragmatism ที่เป็นแนวทางในการแสวงหาความรู้ที่แท้จริงมาจากระบบการปฏิบัติที่ได้รับ โดยการลงมือปฏิบัติจริง และเชื่อว่าแนวคิด ทฤษฎีใดๆ จะถือว่าเป็นความจริงก็ต่อเมื่อได้รับการพิสูจน์จากการนำไปใช้ประโยชน์และปฏิบัติในสถานการณ์จริง ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเป็น 4 ระยะคือ

ระยะที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Preparing Phase) ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้า ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี นโยบาย เอกสาร รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริการสนับสนุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ และการสัมภาษณ์ผู้บริหารที่รับผิดชอบงานด้านการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วม เพื่อศึกษาแนวคิดและรูปแบบของการให้บริการของหน่วยงานที่บริการสนับสนุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ระยะที่ 2 ขั้นสำรวจ (Survey Phase) เป็นการสำรวจการให้บริการสนับสนุนการศึกษาของนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมของหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดยใช้ข้อมูลที่ได้ในขั้นตอนที่ 1 เป็นฐานแนวคิดในการศึกษา เพื่อให้ได้แนวคิดในการพัฒนารูปแบบการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดยการสำรวจแบ่งออกได้ ดังนี้

2.1 การสำรวจหน่วยงานที่ให้บริการสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดยการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบงานด้านการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการที่เรียนร่วม จำนวน 4 คน

2.2 การสำรวจความต้องการการบริการสนับสนุนของนักศึกษาพิการที่เรียนร่วม เป็นการสัมภาษณ์นักศึกษาที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จำนวน 7 คน

2.3 สำรวจสภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ที่สอนรายวิชาที่นักศึกษาพิการลงทะเบียนเรียนร่วม เป็นการสัมภาษณ์อาจารย์ที่สอนนักศึกษาพิการ จำนวน 3 คน

ระยะที่ 3 ขั้นวิเคราะห์และสังเคราะห์ (Analysis and Synthesis Phase) เป็นการนำข้อมูลที่ได้ ในขั้นตอนที่ 1 และขั้นตอนที่ 2 มาทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อสรุปเป็นรูปแบบตามแนวคิดที่เสนอ โดยการศึกษาการออกแบบรูปแบบการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ แล้วนำเสนอผู้รับผิดชอบงานด้านการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมของหน่วยงานในที่ประชุมระดมแนวคิดเพื่อสร้างอนาคตร่วมกัน (Future Search Conference-FSC)

ระยะที่ 4 ขั้นการประเมินผล (Evaluation Phase) ผู้วิจัยนำผลการประเมินผลและวิเคราะห์ข้อมูลตามผลที่ได้จากเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละขั้นตอนของการดำเนินการวิจัย แล้วสรุปผลที่ได้จากการประเมิน เสนอต่อผู้บริหารมหาวิทยาลัยและผู้บริหารของหน่วยงานที่บริการสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วม เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของรูปแบบ พร้อมรับฟังข้อเสนอแนะและปรับปรุงรูปแบบการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมที่เหมาะสมที่สุด

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้จัดลำดับสรุปผลการวิจัยตั้งแต่ระยะที่ 1 ถึง ระยะที่ 4 คือระยะที่ 1 ขั้นเตรียมการ ระยะที่ 2 ขั้นสำรวจ ระยะที่ 3 ขั้นวิเคราะห์และสังเคราะห์ และระยะที่ 4 ขั้นการประเมินผล ตามตารางดังนี้ คือ

ระยะที่	การดำเนินการ	ผลการดำเนินการ
ระยะที่ 1 ขั้นเตรียมการ (Preparing Phase)	ทำการศึกษา ค้นคว้า ทบทวนแนวคิด ทฤษฎี นโยบาย เอกสาร รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริการสนับสนุนการศึกษา สำหรับนักศึกษาพิการ และการสัมภาษณ์ผู้บริหารที่รับผิดชอบ งานด้านการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วม	ได้แนวคิดในการพัฒนารูปแบบการบริการ สนับสนุนนักศึกษาพิการที่เรียน ร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ระยะที่ 2 ขั้นสำรวจ (Survey Phase)	การศึกษาริบทของหน่วยงานในการให้บริการสนับสนุน การศึกษาของนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมของหน่วยงานภายใน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ตามความต้องการของ นักศึกษาพิการ และการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์	ได้ข้อมูลเกี่ยวกับบริบทและการให้บริการของ แต่ละหน่วยงาน ตามความต้องการของนักศึกษา พิการ และการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์
ระยะที่ 3 ขั้นวิเคราะห์ และสังเคราะห์ (Analysis and Synthesis Phase)	การวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล ในระยะที่ 1 และระยะที่ 2 โดยจัดประชุมระดมแนวคิดเพื่อสร้างอนาคต ร่วมกัน (FSC) เพื่อนำเสนอรูปแบบการบริการสนับสนุนของ หน่วยงานที่สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ ที่เรียนร่วม ตามแนวคิดการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน และทฤษฎี Ecological Framework	ได้รูปแบบการบริการสนับสนุนของหน่วยงานที่ สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ ที่เรียนร่วม คือ รูปแบบ PACoS Model
ระยะที่ 4 ขั้นการประเมินผล (Evaluation Phase)	การประเมินผลภายหลังจากสิ้นสุดการวิจัย ซึ่งเป็นการประเมิน ผลรวมภายหลังจากสิ้นสุดการเก็บรวบรวมข้อมูลและ จากการวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผลตามผลที่ได้จาก เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในแต่ละขั้นตอน ของการดำเนินการวิจัย	การพัฒนารูปแบบการบริการสนับสนุนนักศึกษา พิการที่เรียนร่วมในสถาบันอุดมศึกษา PACoS Model คือ มีการกำหนดนโยบายในการจัดการ ศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ มีการสร้างความ ตระหนักด้านทัศนคติ และสิทธิขั้นพื้นฐาน ทางการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ เกิดการ ประสานความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีการให้การสนับสนุนการจัดการศึกษา สำหรับนักศึกษาพิการ

ซึ่งผลการวิจัยมีรายละเอียด ดังนี้

ระยะที่ 1 ขั้นเตรียมการ เป็นระยะที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดการพัฒนารูปแบบการเรียนร่วม จากเอกสาร
และรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัย จำนวน 2 คน สรุปประเด็นสำคัญที่ได้ ดังนี้

แนวคิดในการพัฒนารูปแบบการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่ได้จาก
การศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้บริหารมหาวิทยาลัย สรุปได้ว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้จัดการศึกษาแบบเรียนร่วม
(Inclusive Education) สำหรับนักศึกษาพิการมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันที่มีรูปแบบการจัดการศึกษาที่ชัดเจนและมีนักศึกษา
พิการเกือบทุกประเภทเข้ามาศึกษา ในหลากหลายสาขาตามความสนใจและความสามารถที่เหมาะสมของนักศึกษาพิการ
แต่ละคน เนื่องจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เปิดโอกาสให้นักศึกษาทุกคนเข้ามาศึกษาตามสิทธิทางการศึกษา
ตามกฎหมาย ประกอบกับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีศูนย์การศึกษาพิเศษที่ให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับ
นักศึกษาพิการ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2548 เป็นต้นมา ได้เปลี่ยนชื่อเป็นศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการ โดยมีการให้บริการ
ด้านล่ามภาษามือสำหรับนักศึกษาพิการด้านการได้ยิน มีผู้จดบันทึก (Note Taker) และการจัดทำหนังสืออักษรเบรลล์
(Braille) และหนังสือเสียงสำหรับนักศึกษาพิการด้านการเห็น มีสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักศึกษาพิการด้านร่างกายหรือ
การเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ และนักศึกษาที่มีภาวะออทิซึม (Student with Autism) เพื่อสนับสนุนให้นักศึกษาพิการได้ศึกษา
ที่เป็นการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) ที่เป็นความเสมอภาค
ของทุกคน และเป็นไปตามแนวคิดการศึกษาในสภาวะปกติ (Normalization) และมีสภาวะปิดกั้นน้อยที่สุด (The Least
Restrictive Environment-LRE) รวมทั้งสอดคล้องกับทฤษฎี Ecological Framework ของ Bronfenbrenner

ระยะที่ 2 ขั้นสำรวจ ระยะนี้เป็นการสำรวจการให้บริการสนับสนุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมของหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ซึ่งผู้วิจัยได้สำรวจบริบทของผู้ที่เกี่ยวข้อง 3 ส่วน ได้แก่ 1) หน่วยงานที่ให้บริการสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 2) ความต้องการของนักศึกษาที่เรียนร่วมที่มีต่อการให้บริการสนับสนุนของนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และ 3) สภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ที่สอนรายวิชาที่นักศึกษาพิการลงทะเบียนเรียนร่วม ซึ่งสามารถสรุปประเด็นสำคัญที่ได้ ดังนี้

1. การสำรวจหน่วยงานที่ให้บริการสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ โดยการสัมภาษณ์ผู้ที่รับผิดชอบด้านการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการที่เรียนร่วม ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน ผู้อำนวยการกองพัฒนานักศึกษา ผู้อำนวยการสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ และหัวหน้าศูนย์พัฒนานุชนและบุคคลที่มีความพิการ เพื่อศึกษาบริบทขององค์กรที่ให้ความช่วยเหลือ และให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งมีประเด็นที่ศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ขององค์กรที่ให้บริการและให้การสนับสนุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนได้ให้บริการด้านวิชาการแก่นักศึกษาตั้งแต่แรกเข้า จนถึงสำเร็จการศึกษา มีการประสานความร่วมมือกับคณะและสาขาวิชา เพื่อเปิดรับนักศึกษาพิการเข้าศึกษา นอกจากนี้ ยังได้ประสานความร่วมมือกับศูนย์พัฒนานุชนและบุคคลที่มีความพิการในการคัดกรองและคัดแยกนักศึกษาที่เข้าศึกษา

กองพัฒนานักศึกษามีบทบาทหน้าที่ในการพัฒนานักศึกษา โดยผ่านการจัดกิจกรรมต่างๆ แต่กิจกรรมสำหรับนักศึกษามีเพียงการจัดสรรทุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการเท่านั้น ในอนาคต กองพัฒนานักศึกษาจะได้บรรจุกิจกรรมพัฒนานักศึกษาพิการเข้าในแผนงานของหน่วยงานด้วย

สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มีบริการด้านสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และเทคโนโลยีแก่นักศึกษาและอาจารย์ การให้บริการของสำนักเป็นการให้บริการที่นักศึกษาทุกคนเข้าถึง และในอนาคต จะมีการจัดหาอุปกรณ์ทั้ง Hardware และ Software ที่ให้บริการนักศึกษาพิการเข้ารับบริการเพิ่มมากขึ้น

ศูนย์พัฒนานุชนและบุคคลที่มีความพิการ มีการให้บริการจัดพิมพ์เอกสารสิ่งพิมพ์ปกติเป็นอักษรเบรลล์ (Braille) บริการอ่านหนังสือ การจัดทำหนังสือเสียง การช่วยจด ล่ามภาษามือตามความต้องการจำเป็นสำหรับนักศึกษาที่มีความพิการในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ และการพัฒนาทักษะการใช้สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ อุปกรณ์เทคโนโลยีแก่นักศึกษาพิการ และในอนาคต จะมีการประสานความร่วมมือและให้ความรู้ การสร้างความตระหนักแก่หน่วยงานอื่นๆ ในมหาวิทยาลัยให้มากขึ้น

2. การสำรวจความต้องการของนักศึกษาที่เรียนร่วมที่มีต่อการให้บริการสนับสนุนของนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อศึกษาความต้องการและความคาดหวังของนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่มีต่อหน่วยงานที่ให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์นักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า

นักศึกษาเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เนื่องจากนักศึกษาได้รับข้อมูลจากรุ่นพี่ถึงการสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ทั้งด้านอาจารย์ผู้สอนศูนย์บริการนักศึกษาพิการ (DSS) ที่ให้บริการนักศึกษาพิการ นอกจากนี้ ทางมหาวิทยาลัยมีสาขาวิชาที่นักศึกษาสนใจเข้าศึกษา ซึ่งคาดหวังว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่จะเป็นแหล่งประสิทธิ์ประสาทวิชาให้ได้ตามความต้องการ และเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ที่ดีและมีอาชีพ การงานที่เหมาะสมกับนักศึกษาพิการแต่ละคน

3. สำรวจสภาพการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอนรายวิชาที่นักศึกษาพิการลงทะเบียนเรียนร่วม เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนและการสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า

การจัดการเรียนการสอนและการบริการสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ อาจารย์ผู้สอนนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อนักศึกษาพิการและให้ความเห็นว่า หลักสูตรที่เปิดรับนักศึกษาพิการมีเพียงพอต่อความต้องการของนักศึกษา เพียงแต่ในศาสตร์ของแต่ละสาขาอาจจะเหมาะสมกับนักศึกษาพิการบางประเภท แต่อาจจะไม่เหมาะสมกับนักศึกษาพิการบางประเภท ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่นักศึกษาพิการ นอกจากนี้ หน่วยงานที่ให้บริการสนับสนุนควรมีการประสานความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด และกระตุ้น ส่งเสริมให้บุคลากรของทุกหน่วยงาน และอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาพิการเกิดความตระหนัก (Awareness) ต่อการจัดการศึกษาที่มีความแตกต่างที่หลากหลาย (Diversity) ของนักศึกษา

ระยะที่ 3 ขั้นวิเคราะห์และสังเคราะห์ ระยะนี้เป็นการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 และระยะที่ 2 โดยจัดประชุมระดมแนวคิดเพื่อสร้างอนาคตร่วมกัน (FSC) เพื่อนำเสนอการพัฒนารูปแบบการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในสถาบันอุดมศึกษา สรุปผลที่ได้ คือได้รูปแบบการบริการสนับสนุนของหน่วยงานที่สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วม คือ รูปแบบ PACoS Model ที่ประกอบด้วย P: Policy-นโยบายของมหาวิทยาลัยที่กำหนดไว้ในการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วม A: Awareness-ความตระหนัก การสร้างความตระหนักด้านการสร้างทัศนคติ สิทธิขั้นพื้นฐานทางการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วม Co: Co-operation-การประสานความร่วมมือ การประสานความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการจัดการศึกษาของนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ S: Support-การสนับสนุน การให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาของนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พบว่า

ที่ประชุมแสดงความคิดเห็นต่อรูปแบบ PACoS Model ที่เป็นรูปแบบการบริการสนับสนุนของหน่วยงานที่สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เนื่องจากเป็นรูปแบบที่ครอบคลุมการบริการสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ ตั้งแต่ การกำหนดนโยบายด้านการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ การสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อนักศึกษาพิการ และรับรู้ถึงสิทธิทางการศึกษาของนักศึกษาพิการ การประสานความร่วมมือของหน่วยงานทุกหน่วยงานที่ให้บริการสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ และการสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เป็นรูปแบบ และลักษณะการให้บริการตามบริบทของแต่ละหน่วยงานที่สอดคล้องกับนโยบายของมหาวิทยาลัย และมีการประสานความร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานที่ให้บริการสนับสนุนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเพื่อให้การพัฒนารูปแบบการบริการสนับสนุนให้ยั่งยืนและต่อเนื่องต่อไปในอนาคต มหาวิทยาลัยควรแจ้งให้ประชาคมในมหาวิทยาลัยรับทราบถึงบริบทของศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการ รวมถึงการอำนวยความสะดวกในการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่ให้บริการสนับสนุนในการประสานข้อสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับให้บริการนักศึกษาพิการ นอกจากนี้ การเข้าถึงอาคารสถานที่ของนักศึกษาพิการในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่ควรมีการปรับปรุงอาคาร สถานที่ ทางเดิน และห้องน้ำห้องส้วม ให้นักศึกษาทุกคนได้เข้าถึงสถานที่ต่างๆ แห่งมหาวิทยาลัย

ระยะที่ 4 ขั้นการประเมินผล เป็นการประเมินผลรวบยอด (Summative evaluation) ในการพัฒนารูปแบบการบริการสนับสนุนของหน่วยงานที่สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ซึ่งเป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลและประเมินผลตามผลการให้บริการสนับสนุนของหน่วยงานที่สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง สรุปผลที่ได้คือ การพัฒนารูปแบบการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในสถาบันอุดมศึกษา PACoS Model ที่เป็นรูปแบบที่ได้จากแนวคิด ทฤษฎี และผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากผู้บริหารมหาวิทยาลัย ผู้บริหารหน่วยงานที่ให้บริการสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วม แนวคิดและแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์ที่สอนนักศึกษาพิการที่เรียนร่วม และตามความต้องการของนักศึกษาพิการที่เรียนร่วม และตามหลักการจัดการเรียนร่วม ได้แก่ สภาวะปกติ สภาพแวดล้อมที่มีความจำกัลดน้อยที่สุด (LRE) แนวคิดการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) และทฤษฎี Ecological Framework ของ Bronfenbrenner และข้อเสนอแนะจากการจัดประชุมระดมแนวคิดเพื่อสร้างอนาคตร่วมกัน (FSC) ทำให้ได้รูปแบบการบริการสนับสนุนของ

หน่วยงานที่สนับสนุนที่เหมาะสมกับการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ คือ PACoS Model

อภิปรายผล

ผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในสถาบันอุดมศึกษา: การศึกษา บทบาทของหน่วยงานที่สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ผู้วิจัย ได้ข้อค้นพบเป็นประเด็นที่น่าสนใจ ควรแก่การนำมาอภิปรายผล ดังนี้

นโยบายการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

ในการวิจัยครั้งนี้ สะท้อนผลให้เห็นว่า การจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้นควรเป็นไปตามประกาศสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เรื่อง นโยบาย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการรับคนพิการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย พ.ศ.2553 (สำนักงานสภามหาวิทยาลัย. 2554: 123) ซึ่งตามประกาศดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ และเหตุผลคือ เพื่อให้การรับคนพิการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยเป็นไปด้วย ความเรียบร้อย และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551 ระเบียบ คณะกรรมการ ส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการว่าด้วยการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา สำหรับคนพิการ พ.ศ.2552 และประกาศ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางการส่งเสริมการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาสำหรับคนพิการ ลงวันที่ 13 มกราคม พ.ศ.2553 ที่กำหนดไว้ว่า ข้อ 3 ในแต่ละปีการศึกษาให้มหาวิทยาลัยจัดทำหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับการรับนักศึกษาพิการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ซึ่งต้องประกอบด้วย เป้าหมาย จำนวนรับ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการรับคนพิการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ประเภทความพิการที่จะรับเข้าศึกษา คณะ/สาขาวิชาที่จะเปิดรับ วิธีการ คัดเลือก หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และรายการค่าใช้จ่ายต่างๆ เป็นต้น และให้จัดทำเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย โดยความเห็นชอบ ของสภามหาวิทยาลัย และข้อ 4 มหาวิทยาลัยอาจจัดให้มีการบริการต่างๆ สำหรับคนพิการตามความเหมาะสม (สำนักงาน สภามหาวิทยาลัย. 2554: 123)

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ยังไม่มีกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาสำหรับ นักศึกษาพิการที่เรียนร่วมอย่างชัดเจน หากมหาวิทยาลัยได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ ที่ชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร นโยบายดังกล่าวจะเป็นตัวที่กำหนดให้แต่ละหน่วยงานดำเนินกิจกรรมหรือโครงการใน การสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วม เพราะนโยบายของมหาวิทยาลัยเป็นแนวทางหรือแนวปฏิบัติ เพื่อให้แต่ละหน่วยงานนำไปปรับให้เหมาะสมกับบริบทการให้บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการ เนื่องจากการบริหารงานของ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เป็นการสั่งงานจากเบื้องบนลงสู่ผู้ปฏิบัติงานเบื้องล่าง (Top-Down) หรือเป็นการสั่งการในแนวตั้ง (Vertical Order) จึงจะทำให้หน่วยงานและผู้ปฏิบัติงานปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ ตามที่เบื้องบนสั่งการเท่านั้น ซึ่งหน่วยงาน ที่ทำหน้าที่สนับสนุนการจัดการศึกษาจะได้กำหนดแนวทางในการให้บริการสนับสนุนนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมได้อย่าง เหมาะสมกับบริบทของหน่วยงานแต่ละหน่วย แต่มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มีเพียงประกาศสภามหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงใหม่ เรื่อง นโยบาย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการรับคนพิการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย พ.ศ.2553 ที่เป็นแนวปฏิบัติที่ได้ปฏิบัติมาตั้งแต่อดีตที่เริ่มมีการให้บริการการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ และมีการพัฒนา การจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสภาพความเป็นปรากฏการณ์จริง เท่านั้น จึงส่งผลให้ แต่ละหน่วยงานมีกิจกรรมหรือโครงการในการสนับสนุนนักศึกษาพิการน้อย และแต่ละหน่วยงานเข้าใจว่าเป็นบทบาทและ หน้าที่ของศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการเพียงหน่วยงานเดียว ทั้งนี้ สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาในทุกสังกัด มีหน้าที่รับคนพิการเข้าศึกษาในสัดส่วนหรือจำนวนที่เหมาะสม ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ กำหนด และสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนผู้ดูแลคนพิการและประสานความร่วมมือจากชุมชนหรือ

นักวิชาชีพเพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาทุกระดับ หรือบริการทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ (ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 125 ตอนที่ 28 ก 5 กุมภาพันธ์ 2551) โดยมีเป้าหมายให้ศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการเป็นผู้นำเสนอแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการแก่ สำนัก ศูนย์ กอง คณะ สาขาวิชา และหลักสูตร เพื่อให้บุคลากรในหน่วยงานเหล่านี้มีทัศนคติที่ดีต่อนักศึกษาพิการและรับรู้ถึงสิทธิทางการศึกษาของนักศึกษาพิการ

การสนับสนุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วม

การพัฒนา รูปแบบการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในสถาบันอุดมศึกษารูปแบบ PACoS Model เป็นรูปแบบการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมได้ศึกษาในสภาวะปกติ และมีสภาวะปิดกั้นน้อยที่สุด (LRE) และเพื่อให้การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม สำหรับนักศึกษาพิการเป็นการศึกษาเพื่อปวงชน เป็นความเสมอภาคของทุกคน ตามปฏิญญาจอมเทียนเมื่อพุทธศักราช 2533 ที่หาดจอมเทียน เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ที่เป็นการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และผู้แทนประเทศและองค์กรเอกชนจากทั่วโลก โดยที่ประชุมได้มีมติรับรองปฏิญญาโลกว่าด้วยการศึกษาเพื่อปวงชนและกรอบการดำเนินงานด้านการศึกษาเพื่อปวงชนเพื่อตอบสนองต่อความต้องการการเรียนรู้ (Peters. 2007, UNESCO. 2012)

ทั้งนี้ รูปแบบการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการที่เรียนร่วม PACoS Model จะเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ตามประกาศสภามหาวิทยาลัย จึงจำเป็นต้องมีการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานอย่างใกล้ชิด และอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น ไม่สามารถดำเนินการได้โดยหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งได้ตามลำพัง ควรมีการประสานความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ แต่การประสานความร่วมมือของหน่วยงานจะเกิดขึ้นได้ ต้องเป็นไปตามนโยบายของมหาวิทยาลัย เนื่องจากการประสานความร่วมมือ (Co-operation) เป็นการประสานความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ได้แก่ สำนักงานอธิการบดี สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน กองพัฒนานักศึกษา สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ และศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการ ซึ่งรูปแบบการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการที่เรียนร่วม PACoS Model ที่ได้นี้เป็นไปตามคุณลักษณะของรูปแบบ (Model) ที่ดี ที่เริ่มต้นมาจากความต้องการของศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการและนักศึกษาพิการอย่างแท้จริง และใช้วิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ที่เป็นวิธีการวิจัยที่เหมาะสมกับสภาพปัญหาและสภาพบริบทของหน่วยงานอย่างแท้จริง และเป็นการตรวจสอบปัญหาในหน่วยงาน ซึ่งเป็นการนำความคิดไปปฏิบัติผ่านกระบวนการจัดการปัญหาที่เป็นวงจร เพราะผู้แทนหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายต่างรู้จักและเข้าใจสถานการณ์ในหน่วยงานของมหาวิทยาลัยดี และรับรู้ปัญหาและความต้องการของนักศึกษาพิการดี ประกอบกับการเลือกใช้แนวทางและวิธีการที่ได้ผลที่เกิดจากการนำการประชุมระดมแนวคิดเพื่อสร้างอนาคตร่วมกัน (FSC) ด้วยกระบวนการร่วมกันคิดของผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ จนได้รูปแบบการบริการที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัย และสุดท้าย ปัจจัยสำคัญที่ทำให้การวิจัยนี้ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้จัดตั้งศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการ (DHDC) และมีหน่วยงานที่ให้บริการสนับสนุนทางการศึกษา (DSS) ที่ช่วยให้นักศึกษาที่มีความพิการสามารถเข้าถึงระบบการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยได้อย่างเท่าเทียมกับนักศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ นับเป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกๆ ที่น่ายกย่องในการรับนักศึกษาพิการเข้าศึกษา โดยมีการจัดทำฐานข้อมูลนักศึกษาพิการอย่างเป็นระบบ และบริการสนับสนุนการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัย มีการบริการวิชาการสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมทุกประเภท นอกจากนี้ ยังมีการให้บริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา การบริการให้คำปรึกษาเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ การบริการใส่ตลับหู และ การสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงทำให้ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการทุกหน่วยงานได้มีแนวทางในการดำเนินการสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ ในรูปแบบ PACoS Model ซึ่งถือว่าผู้บริหารกลุ่มนี้มีความตระหนักและร่วมกันพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการต่อไปในอนาคต

แนวโน้มในอนาคต

สิ่งที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ควรดำเนินการในอนาคต เพื่อรองรับการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ ผู้วิจัยคิดว่ามี 3 ประเด็น คือ

1. นโยบายที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ควรมีการกำหนดไว้เป็นลายลักษณ์อักษรให้ชัดเจน เพื่อให้การจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการในมหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการบริการสนับสนุนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะส่งผลให้นักศึกษาพิการที่เรียนประสบความสำเร็จในการศึกษาตามความต้องการและความสามารถ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551 และประกาศสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เรื่อง นโยบาย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการรับคนพิการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย พ.ศ.2553 ที่มหาวิทยาลัยนำมาเป็นแนวปฏิบัติในการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่ได้ดำเนินการมาแล้ว และผลการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการของมหาวิทยาลัยที่ผ่านมาให้นักศึกษาพิการสำเร็จการศึกษาไปเป็นจำนวนมาก (ศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการ. 2555: 33)

2. การปรับสภาพแวดล้อมภายในมหาวิทยาลัยและในแต่ละหน่วยงานให้เป็นการออกแบบเพื่อมวลชน หรือ อารยะสถาปัตย์ (Universal Design: UD) เป็นแนวความคิดสากลที่องค์การสหประชาชาติได้พยายามเผยแพร่และส่งเสริมจากแนวความคิดเดิมเพื่อให้คนพิการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิตในอาคารและสิ่งแวดล้อม การออกแบบเพื่อมวลชน (UD) หมายถึง การออกแบบอุปกรณ์ และสภาพแวดล้อมต่างๆ ให้มีความเป็นสากล สามารถใช้ได้สำหรับทุกคน เช่น การออกแบบประตู โดยมีขนาดความสูง ความกว้าง ให้ผู้ใช้ทุกคนเข้า-ออกอย่างสะดวก แนวคิดการออกแบบเพื่อมวลชนเป็นแนวคิดที่ดี เพราะเป็นการเปิดกว้างให้ทุกภาคส่วน สมาชิกทุกคนได้อยู่ร่วมกันและยอมรับกันและกันท่ามกลางความหลากหลาย (Diversity) ที่มีอยู่ โดยมีความเชื่อพื้นฐานว่า มนุษย์ทุกคนในโลกนี้เกิดมาเป็นคนเหมือนกัน สังคมส่วนรวมมีหน้าที่ต้องดูแลรับผิดชอบให้สมาชิกทุกคนอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขและเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนและสังคมส่วนรวมได้อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกัน

ดังนั้น มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ควรปรับสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ให้สอดคล้องกับประกาศสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เรื่อง นโยบาย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการรับคนพิการเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย พ.ศ.2553 ข้อ 5 ที่กำหนดให้มหาวิทยาลัยจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการอย่างเหมาะสม เพียงพอ และสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักศึกษาพิการแต่ละประเภทความพิการ โดยมหาวิทยาลัยอาจมอบหมายให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานของมหาวิทยาลัย ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการให้บริการทางการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการ พร้อมทั้งจัดให้มีบุคลากร ปฏิบัติงานที่มีทักษะพื้นฐานในการให้บริการสนับสนุนคนพิการในสัดส่วนที่เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาพิการของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ให้มหาวิทยาลัยขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ในการดำเนินการจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาหรือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือจากคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการหรือแหล่งงบประมาณอื่น ตามความเหมาะสม (สำนักงานสภามหาวิทยาลัย. 2554: 123) เพื่อให้เป็นการออกแบบเพื่อมวลชน หรืออารยะสถาปัตย์ เพื่อให้นักศึกษาพิการได้ศึกษาในสภาวะปกติ และมีสภาวะปิดกั้นน้อยที่สุด (LRE) นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยต้องมีการปรับปรุงด้านการให้บริการของหน่วยงานที่ให้บริการสนับสนุนการจัดการศึกษาพิการ เช่น สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนควรมีการปรับจัดแผนการเรียนเสนอแนะที่เหมาะสม รวมถึงการลงทะเบียนที่อำนวยความสะดวกต่อนักศึกษาพิการ กองพัฒนานักศึกษาควรมีการกำหนดกิจกรรมที่เอื้อต่อการพัฒนาและการมีส่วนร่วมของนักศึกษาพิการในการเข้าร่วมกิจกรรมกับนักศึกษาทั่วไป พร้อมทั้งการประสานหอพักที่เป็นเครือข่าย เพื่อจัดเป็นที่พักสำหรับนักศึกษาพิการเข้าในแผนงานของหน่วยงานด้วย สำนักงานอธิการบดีควรมีการสำรวจ และปรับสภาพแวดล้อม และอาคารสถานที่ที่เป็นอุปสรรคต่อการเดินทางของนักศึกษาพิการ เช่น ทางเดินลาด (Slope) เข้าอาคารทุกอาคาร การปรับอาคาร ห้องเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วม เพื่อให้นักศึกษาได้เข้าถึงอาคารสถานที่ทุกแห่ง สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศควรจัดหาสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และเทคโนโลยีที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาพิการแต่ละประเภท เพื่อให้นักศึกษาได้ทบทวนบทเรียน และศึกษาด้วยตนเองได้ และศูนย์พัฒนามนุษย์

และบุคคลที่มีความพิการควรให้บริการในเชิงรุกให้มากขึ้น และความแสดงบทบาทในการให้ความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ และนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ เพื่อเป็นการสร้างความตระหนัก สร้างทัศนคติ และให้ประชาคมของมหาวิทยาลัยได้รับทราบถึงสิทธิทางการศึกษาของนักศึกษาพิการ

3. การเปลี่ยนผ่าน (Transition) ข้อมูลที่ได้จากการวิจัย พบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ยังไม่มีแผนการที่รองรับการเปลี่ยนผ่านจากการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมไปสู่การมีอาชีพที่เหมาะสมกับความพิการและความสามารถของนักศึกษา เนื่องจากพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.2550 มาตรา 33 ได้กำหนดไว้ว่า เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการ และหน่วยงานของรัฐรับคนพิการเข้าทำงานตามลักษณะของงานในอัตราส่วนที่เหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการ หรือหน่วยงานของรัฐ โดยกำหนดจำนวนที่นายจ้าง และหน่วยงานของรัฐจะต้องรับคนพิการเข้าทำงาน (ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 124 ตอนที่ 61 ก วันที่ 27 กันยายน 2550)

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย ได้รูปแบบการบริการสนับสนุนของหน่วยงานที่สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ที่ทำให้หน่วยงานที่ให้บริการสนับสนุนมีการประสานความร่วมมือกัน มีความเข้าใจตรงกัน และการให้บริการสนับสนุนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ PACoS Model ประกอบด้วย P: Policy-นโยบายของมหาวิทยาลัย A: Awareness-ความตระหนัก Co: Co-operation-การประสานความร่วมมือ และ S: Support-การสนับสนุน เพื่อให้การจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมเป็นไปตามแนวคิดสภาวะปกติ สภาพแวดล้อมที่มีความจำกัดน้อยที่สุด (LRE) แนวคิดการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) และเป็นไปตามความเชื่อที่เป็นแนวทางในการแสวงหาความรู้ที่แท้จริงมาจากประสบการณ์ที่ได้รับโดยการลงมือปฏิบัติจริง และเป็นความจริงเมื่อได้รับการพิสูจน์จากการนำไปใช้ประโยชน์ และปฏิบัติในสถานการณ์จริง

ข้อเสนอแนะ

1. หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการควรมีการประสานความร่วมมือกันอย่างใกล้ชิด โดยมีศูนย์พัฒนามนุษย์และบุคคลที่มีความพิการเป็นผู้ประสานงาน และเพิ่มหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ มาร่วมเป็นเครือข่าย เช่น สำนักงานอธิการบดี ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรม
2. ควรมีการศึกษาวิจัยการพัฒนารูปแบบการบริการสนับสนุนนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในสถาบันอุดมศึกษา: การศึกษาบทบาทของคณะและสาขาวิชาที่มีนักศึกษาพิการที่เรียนร่วมในการสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร.เกตุมณี มากมี ที่เป็นที่ปรึกษาโครงการวิจัย ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.วีระศักดิ์ ขมพุด้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศศิพันธ์ สุขบุญพันธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ศันสนี คุณขยางกูร ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือการวิจัย และขอขอบคุณความร่วมมือ ความช่วยเหลือในการให้ข้อมูลจากผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ผู้บริหารหน่วยงานที่สนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาพิการที่เรียนร่วม อาจารย์ผู้สอนนักศึกษาพิการ และนักศึกษาพิการที่เรียนร่วม

เอกสารอ้างอิง

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ราชกิจจานุเบกษา. 2550. พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พุทธศักราช 2550. เล่มที่ 124 ตอนที่ 61 ก. 27 กันยายน 2550.
- ราชกิจจานุเบกษา. 2551. พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2551. เล่มที่ 125 ตอนที่ 28 ก. 5 กุมภาพันธ์ 2551.
- ศูนย์พัฒนานุชนและบุคคลที่มีความพิการ. 2555. รายงานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนานุชนและบุคคลที่มีความพิการ ประจำปีการศึกษา 2555. เชียงใหม่. (อัดสำเนา).
- ศูนย์พัฒนานุชนและบุคคลที่มีความพิการ. ม.ป.ป. คู่มือนักศึกษาพิการเรียนร่วมในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. เชียงใหม่. (อัดสำเนา).
- สำนักงานสภามหาวิทยาลัย. 2554. รวม ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ พ.ศ.2553. เชียงใหม่. สำนักงานสภามหาวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- Peters, S. J. 2007. 'Education for all?': A historical analysis of international inclusive Education policy and individuals with disabilities. Journal of Disability Policy Studies 18, no. 2: 98-108.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่

ศ.ดร.กิตติชัย วัฒนานุกร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.พหล ศักดิ์คะหัตน์	มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ศ.ดร.มนัส สุวรรณ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.พูลพงศ์ สุขสว่าง	มหาวิทยาลัยบูรพา
ศ.ดร.อารี วิบูลย์พงษ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร	มหาวิทยาลัยบูรพา
ศ.อำนวยการ ขนันทไทย	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.โกสุม สายใจ	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ศ.ดร.สายสมร ล้ายอง	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.สุชาติ แสงทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
รศ.ดร.อวรณ์ โอภาสพัฒนกิจ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.กรรณิกา เจริญชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
รศ.ดร.วิบูลย์ รัตนพานนท์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ทพ.ดร.สุรสิงห์ วัชรรัตน์	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่
รศ.ดร.สมพงษ์ วิยาศ์คัพันธ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ดร.นพ.พูนสิน สีสัพทกุล	โรงพยาบาลสารภี
รศ.ดร.ธนศ ศรีวิชัยลำพันธ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.บุรรัตน์ สิทธิพงศ์	โรงเรียนสิริมงคลานุสรณ์
รศ.ดร.สมศักดิ์ ภู่วิภาดาธรรม	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.เทิดชาย ช่วยบำรุง	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
รศ.เทพาย พงษ์เพียรจันทร์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.วรรณณี สันติกุล	Hong Kong Polytech University
รศ.ดร.ธวัชชัย รัตนขเลศ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	Professor Andreas Zins	Vienna University
อ.ดร.ธนะชัย พันธุ์เกษมสุข	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.บุษบา สิทธิการ	มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
อ.ดร.วรรณพร ทะพิงค์แก	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.โกศล มีคุณ	สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
รศ.ดร.พัชรินทร์ ระเบียบ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.วรรณภา ศิลปอาษา	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
รศ.ธีรภัทร วรรณฤมล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ร.ท.หญิง ดร.เกศศิริ เจริญวิศาล	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ หาดใหญ่
รศ.ดร.รวี ลงกานี	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ไพบุลย์ ศรีชัยสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ผศ.ดร.ชิตชล ผลารักษ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.ดนุตา จามจุรี	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
รศ.ดร.ยุวดี พิรพรพิศาล	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.ดร.วรรณวดี ม้าลำพอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
รศ.ธนกร ช้างน้อย	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	รศ.สนิท สัตโยภาส	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ผศ.ดร.นงลักษณ์ เขียนงาม	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.ศุภกฤษ เมธีโกคพงษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ผศ.ดร.ปรีชา เจริญเจริญ	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.พวงพยอม ชิดทอง	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
อ.ดร.ปฐมมาวดี จงรักษ์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	ผศ.ดร.กมลณัฐ พลวัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
อ.ดร.พนม ภูณาวงค์	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	อ.ดร.ทัตพร คุณประดิษฐ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
อ.ดร.สินธุ์ สโรบล	มหาวิทยาลัยแม่โจ้	อ.ดร.จุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
รศ.ดร.นิวุฒิ หวังชัย	มหาวิทยาลัยแม่โจ้	ผศ.รศ.ภาณุ เมธีโกคพงษ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่ เป็นวารสารเพื่อรองรับงานวิชาการเพื่อสังคม

วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่มีเป้าหมายและขอบเขต (Aim and Scope) ของวารสารที่รับตีพิมพ์บทความที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือท้องถิ่น ทางด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และการศึกษา ที่สามารถแสดงได้เป็นที่ประจักษ์ว่าสามารถใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคม ชุมชนและท้องถิ่น และก่อให้เกิดประโยชน์อย่างชัดเจน หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงในความตระหนักและการรับรู้ในปัญหา และแนวทางแก้ไขของชุมชน และท้องถิ่น โดยมีองค์ประกอบทางด้านการวิจัยที่บ่งชี้สภาพการเปลี่ยนแปลงในเชิงพื้นที่ ชุมชนและสังคม เป็นงานวิจัยที่มีส่วนร่วมและได้รับการยอมรับของสังคม และงานวิจัยที่ใช้องค์ความรู้หรือความเชี่ยวชาญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น หรือสามารถคาดการณ์ ประเมินผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลง และเสนอแนวทางการพัฒนาสังคม ชุมชน และท้องถิ่นให้ยั่งยืน

รูปแบบของวารสาร

- กำหนดออก ปีละ 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 เดือนตุลาคม - มีนาคม ฉบับที่ 2 เดือนเมษายน - กันยายน
- บทความที่ตีพิมพ์ต้องผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่านต่อบทความ

รูปแบบการเขียนบทความ/บทความวิจัย

กองบรรณาธิการได้กำหนดระเบียบการส่งต้นฉบับไว้ให้ผู้เขียนยึดเป็นแนวทางในการส่งต้นฉบับสำหรับการตีพิมพ์ลง “วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่” และกองบรรณาธิการสามารถตรวจสอบต้นฉบับก่อนการตีพิมพ์ เพื่อให้วารสารมีคุณภาพสามารถนำไปใช้อ้างอิงได้ โดยวารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่ ตั้งแต่ฉบับที่ 1 เดือนตุลาคม พ.ศ.2556-มีนาคม พ.ศ.2557 จะเป็นวารสารเพื่อรองรับงานวิชาการเพื่อสังคม โดยการกำหนดเป้าหมายและขอบเขต (Aims & Scope) ที่จะตีพิมพ์เป็นบทความที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมหรือท้องถิ่น ทางด้านสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และการศึกษา ที่สามารถแสดงได้เป็นที่ประจักษ์ว่าสามารถใช้แก้ปัญหาหรือพัฒนาสังคมและก่อให้เกิดประโยชน์อย่างชัดเจน หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงในความตระหนักและการรับรู้ในปัญหาและแนวทางแก้ไขของชุมชน โดยเนื้อหาของบทความควรจะนำเสนอให้เห็นถึงประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

- สภาพการณ์ก่อนการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (ในบทนำ ที่มาของปัญหา)
- การมีส่วนร่วมและการยอมรับของสังคมเป้าหมาย (มีผู้เข้าร่วมเป็นภาคเอกชนหรือตัวแทนชุมชน)
- กระบวนการที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น (วิธีการทดลอง บทสรุปเชิงเสนอแนะ)
- ความรู้หรือความเชี่ยวชาญที่ใช้ในการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนั้น (ทฤษฎีและกรอบแนวคิด)
- การคาดการณ์สิ่งที่จะตามมาหลังจากการเปลี่ยนแปลงได้เกิดขึ้นแล้ว (ข้อเสนอแนะหลังบทสรุป)
- การประเมินผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น (เป็น Outcome ของงาน พิจารณาจากการนำไปใช้ประโยชน์

และ Citation)

- แนวทางการติดตามและธำรงรักษาพัฒนาการที่เกิดขึ้นให้คงอยู่ต่อไป (เป็น Outcome ของงาน พิจารณาจากการนำไปใช้ประโยชน์ และ Citation)

โดยการเตรียมต้นฉบับ มีรายละเอียดดังนี้

รูปแบบการพิมพ์

1. ตัวอักษร : Angsana New ชื่อบทความใช้ตัวขนาด 20 ตัวหนา ชื่อผู้เขียนและหัวข้อหลักใช้ตัวอักษรขนาด 18 ตัวหนา เนื้อเรื่องใช้ตัวอักษร 16 ตัวปกติ
2. การตั้งหน้ากระดาษ : บนและซ้าย ขนาด 1.5 นิ้ว ล่างและขวา ขนาด 1 นิ้ว
3. ความยาวของเนื้อหา : ไม่เกิน 15 หน้า รวมตารางรูปภาพ และเอกสารอ้างอิง

การเรียงลำดับเนื้อหา (บทความวิจัย)

1. **ชื่อเรื่อง (Title)** : ใช้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ชื่อเรื่องภาษาอังกฤษเฉพาะตัวอักษรแรกของชื่อเรื่องเท่านั้นที่ใช้ตัวพิมพ์ใหญ่ (capital letter) นอกนั้นใช้ตัวพิมพ์เล็ก ยกเว้นชื่อเฉพาะ
2. **ชื่อผู้วิจัย** : เฉพาะผู้วิจัยหลักให้พิมพ์ด้วยตัวหนา โดยระบุสถานที่ทำงานและอีเมล
3. **บทคัดย่อ (Abstract)** : (ภาษาไทยก่อนและตามด้วยภาษาอังกฤษ) เป็นการสรุปสาระสำคัญ ประเภทวิจัย วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการวิจัย และสรุปผลการวิจัยที่กระชับและชัดเจน ระบุตัวเลขสถิติที่สำคัญ ใช้ภาษารัดกุมเป็นประโยคสมบูรณ์และเป็นร้อยแก้ว ไม่แบ่งเป็นข้อๆ โดยบทคัดย่อทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษไม่ควรเกิน 1 หน้ากระดาษขนาด A4 และให้ระบุคำสำคัญ (keywords) ไว้ท้ายบทคัดย่อในแต่ละภาษาด้วย
4. **บทนำ (Introduction)** : ให้เขียนอธิบายปัญหา วัตถุประสงค์ และการตรวจสอบเอกสาร
5. **ระเบียบวิธีวิจัย (Methodology)** : อธิบายถึงเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลองและอธิบายวิธีการศึกษาทดลอง
6. **ผลการวิจัยและการอภิปราย (Results and Discussions)** : การเขียนเสนอผลการศึกษาค้นคว้าและแสดงการวิจัยถึงผลที่ชัดเจน หากมีตาราง กราฟ หรือรูปภาพให้มีเนื้อหาหรือวิธีการอธิบายประกอบ และการเขียนอภิปรายผลการวิจัย เป็นการชี้แจงผลการวิจัยว่าตรงตามวัตถุประสงค์ สมมติฐานของการวิจัย สอดคล้องหรือไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของผู้อื่นที่มีอยู่ก่อนหรือไม่ อย่างไร ด้วยเหตุผลใด เปรียบเทียบหรือตีความเพื่อเน้นความสำคัญของงานและสรุปให้เข้าใจง่ายที่สุด
7. **บทสรุปและข้อเสนอแนะ (Conclusion and Suggestions)** : ให้เขียนสรุปสาระสำคัญของผลงานวิจัยว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่ โดยเน้นถึงปัญหาหรือข้อโต้แย้งในสาระสำคัญ ตลอดจนข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์
8. **กิตติกรรมประกาศหรือคำขอบคุณ (Acknowledgement)** : อาจจะมีหรือไม่ก็ได้ โดยเป็นการแสดงความขอบคุณผู้ช่วยเหลือในงานวิจัยแต่ไม่ได้เป็นผู้ร่วมในงานวิจัย
9. **การอ้างอิงแบบแทรกปนไปกับเนื้อหา** : เนื้อหาบทความใช้ระบบการอ้างอิงแบบ นามและปี (ชื่อ-นามสกุลผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์) ตัวอย่างลมุล รัตตากร (2529) ได้กำหนดคุณสมบัติของ.....
10. **บรรณานุกรม** การเขียนบรรณานุกรมให้เรียงเอกสารที่ใช้อ้างอิงทั้งหมดตามลำดับอักษรตัวแรกของรายการที่อ้างอิง โดยเรียงลำดับแบบพจนานุกรม และให้เรียงภาษาไทยขึ้นก่อนภาษาอังกฤษ มีรูปแบบการเขียน ดังนี้

10.1 หนังสือ

ชื่อ สกุล. ปีที่พิมพ์. ชื่อหนังสือ. ครั้งที่พิมพ์. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

สีลาภรณ์ บัวสาย. 2549. เศรษฐกิจพอเพียง ร่วมเรียนรู้ สานข่าย ขยายผล. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์พรินต์ติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.

Courtney, T. K. 1965. Physical Fitness and Dynamic Health. New York: McGraw-Hill Inc.

10.2 วารสาร

ชื่อ สกุล. ปีที่พิมพ์. ชื่อเรื่อง. ชื่อวารสาร (ชื่อเต็มหรือย่อก็ได้). ปีที่ (ฉบับที่) : เลขหน้าเริ่มต้น-เลขหน้าสิ้นสุด

ไพฑูรย์ สีนลรัตน์. 2531. การปฏิรูปหลักสูตรมหาวิทยาลัยในประเทศไทยที่กำลังพัฒนา. **อุดมศึกษา**. 13 (34): 14-20.

Elmastas, M., O. Isildak, I. Turkekal and N. Temar. 2007. Determination of antioxidant activity and antioxidant compounds in wild edible mushroom. **Food Composition and analysis**. 20: 337-345

10.3 วิทยานิพนธ์

ชื่อ สกุล. ปีที่พิมพ์. ชื่อวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าแบบอิสระ. ระดับวิทยานิพนธ์/การค้นคว้าแบบอิสระ. สถาบันการศึกษา. เมืองที่พิมพ์. จำนวนหน้า

ยุริพรรณ แสนใจยา. 2545. แนวทางการพัฒนาไรชาสุวิหห์ อำเภอแม่ลาว จังหวัดเชียงรายเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 108 หน้า

10.4 เอกสารวิชาการอื่นๆ

ชื่อ สกุล ผู้เขียนหรือหน่วยงาน. ปีที่พิมพ์. ชื่อเรื่องหรือชื่อหนังสือ. ประเภทของเอกสาร. สถาบันหรือหน่วยงานที่จัดพิมพ์. สถานที่พิมพ์.

คณะกรรมการอำนวยการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย. 2549. คู่มือคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์. สำนักนายกรัฐมนตรี. กรุงเทพมหานคร

10.5 สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ชื่อ สกุล. ปีที่พิมพ์. ชื่อเรื่อง. (ระบบออนไลน์). แหล่งข้อมูล: ชื่อ website (วัน เดือน ปี ที่สืบค้นข้อมูล)

วิจารณ์ พานิช. 2554. วิชาการรับใช้สังคม. (ระบบออนไลน์). แหล่งข้อมูล : <http://www.gotoknow.org/posts/440436> (27 เมษายน 2556)

10.6 รูปแบบการใช้ภาษาอังกฤษในเนื้อเรื่องภาษาไทย

- ชื่อวิทยาศาสตร์ คำขึ้นต้นให้ใช้อักษรตัวใหญ่ และใช้ตัวอักษรเอียง เช่น *Uglena acus*
- ชื่อเฉพาะให้ขึ้นต้นด้วยตัวใหญ่ทุกคำ เช่น Berdmann, Lemmermann
- ภาษาอังกฤษทั้งในและนอกวงเล็บให้ใช้ตัวเล็ก เช่น random complete block design
- ตัวย่อให้ใช้อักษรตัวใหญ่ทั้งหมด และควรมีคำเต็มบอกไว้ในการใช้ครั้งแรก เช่น (random complete block design, RCBD)

11. การส่งต้นฉบับ ผู้เขียนส่งต้นฉบับที่พิมพ์ตามข้อกำหนดของรูปแบบวารสาร จำนวน 3 ชุด พร้อมแผ่น CD บันทึกข้อมูล ส่งด้วยตนเองหรือทางไปรษณีย์ลงทะเบียนมาที่กองบรรณาธิการ “วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่”

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

เลขที่ 202 ถนนโชตนา ตำบลช้างเผือก

อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50300

และเว็บไซต์ <http://www.research.cmru.ac.th>

12. การอ่านประเมินบทความต้นฉบับ ต้นฉบับจะต้องผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) จากภายนอกมหาวิทยาลัยในสาขาวิชานั้นๆ โดยสถาบันวิจัยและพัฒนาจะเป็นผู้สรรหา เพื่อรับการประเมิน กรณีมีการแก้ไข สถาบันวิจัยและพัฒนาจะส่งผลการอ่านประเมินคืนผู้เขียนให้เพิ่มเติม แก้ไข หรือพิมพ์ต้นฉบับใหม่แล้วแต่กรณี

13. บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ใน “วารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่” ถือเป็นกรรมสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

14. ความรับผิดชอบ เนื้อหาบทความที่ปรากฏในวารสารเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียน ทั้งนี้ไม่รวมความผิดพลาดอันเกิดจากเทคนิคการพิมพ์

หมายเหตุ

1. ขอให้ท่านผู้ส่งบทความทุกท่านทำหนังสือแนบส่ง พร้อมทั้งระบุชื่อ-สกุล หมายเลขโทรศัพท์ และ E-mail ลงในหนังสือแนบด้วยโดยทางกองบรรณาธิการวารสารวิจัยราชภัฏเชียงใหม่ จะได้ติดต่อกลับไป เพื่อแจ้งผลการพิจารณา

2. ในกรณีเป็นบทความที่ส่งมาจากบุคคลภายนอก จะมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการประเมิน และกลั่นกรองบทความจำนวน 3,000 บาท